

Nr 547.

Av herr **Andersson** i Mölndal m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 242, angående anslag till vissa byggnadsarbeten vid Statens sinnessjukhus m. m.

I proposition nr 242 har Kungl. Maj:t begärt anslag till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus. Frånsett ett anslag av 6 000 kronor för inrättande av en rättspsykiatrisk undersökningsstation har ej något anslag till förbättringar och moderniseringar vid S:t Jörgens sjukhus i södra Bohuslän äskats.

S:t Jörgens sjukhus, som är avsett att täcka behovet för den södra delen av Göteborgs och Bohus län, togs i bruk 1872 och är kanske mer än något annat sinnessjukhus i behov av moderniseringar. De förhållanden som nu äro rådande äro för både personal och patienter synnerligen olidliga. Som på alla andra sinnessjukhus finnes en stor överbeläggning. Med de högst omoderna lokaliteterna utgör denna överbeläggning en stark påfrestning för personalen. Den förstaklassanläggning som finnes vid sjukhuset är avsedd för ett 50-tal patienter, är stor och rymlig och skulle kunna rymma tre gånger så många patienter om den ändrades till allmän avdelning. Härigenom skulle med en ringa kostnad en avsevärd förbättring kunna ske. En betydande del av nuvarande överbeläggning skulle därigenom kunna elimineras.

För personalen är det hög tid att ändrade förhållanden komma till stånd. Det borde höra en förgången tid till att personalen vid ett sinnessjukhus måste intaga sina måltider å respektive sjukavdelningar och i samma rum som patienterna, i avdelningarnas diskrum eller i utrymmen, belägna intill lokaler, där patienterna vistas. Så är dock fortfarande förhållandet vid S:t Jörgens sjukhus. En del av utspisningslokalerna äro för övrigt belägna under jord, trånga och dåligt dagsljusbelysta. Det är uppenbart att personalen är mycket missbelåten med dessa förhållanden.

Det centralkök, som finnes vid sjukhuset, byggdes 1923, och har sedan dess ej förekommit någon inre reparation. Spisen i köket börjar att falla sönder, och för övrigt är såväl lokaliteter som attiralj otidsenliga.

De personalbostäder, som äro inrymda i nuvarande ekonomibygnads vindsutrymmen, äro ur trevnadssynpunkt och i fråga om hygieniska krav otillfredsställande, då belysningen kommer genom mycket smala och djupa vindskupor. Samtliga rum sakna rinnande vatten och övriga bekvämligheter. Andra bostäder äro så förlagda att de som bo i desamma måste färdas genom sjukavdelningarna för att komma till dem.

Någon för patienter och personal gemensam samlingsal finnes icke, och behovet av en sådan har länge gjort sig starkt gällande.

Personalen vid sjukhuset har vid flera tillfällen påtalat de rådande olägenheterna hos medicinalstyrelsen. Med anledning av de rådande förhållandena och personalens gjorda erinringar om rättelse har medicinalstyrelsen tidigare gjort framställning till Kungl. Maj:t att i enlighet med uppgjorda byggnadsförslag få utföra ombyggnad av ekonomibygnaden vid S:t Jörgens sjukhus för en kostnad av 574 000 kronor.

I sin skrivelse till Kungl. Maj:t 1936 framhöll medicinalstyrelsen bl. a. såsom nödvändiga åtgärder, förutom grundförstärkning av ekonomibygnaden, att i samma byggnad inrymda kök och tvätt vore dåmera i sådant skick, att jämväl till det inre krävdes en grundligare renovering och modernisering. I samband därmed anfördes likaså, att frågan om beredande av tidsenliga matsalar för personalen borde finna sin lösning. I framställning 1941 anförde medicinalstyrelsen bl. a. att samlingslokal för patienter och personal saknas jämväl. Vid sammankomster måste sålunda en arbetssal utrymmas, vilket är förenat med nackdelar. Vidare äger den ogifta personalen icke tillgång till badavdelning, varjämte möjligheterna för den gifta personalens tvätt äro mycket underhaltiga, allt nackdelar som det framlagda renoveringsförslaget avser att undanröja. De inom byggnaden befintliga personalbostäderna äro slutligen bl. a. på grund av dåliga belysningsförhållanden av en så låg standard, att härutinnan en ändring till det bättre synes styrelsen ofrånkomlig.

På framställning av Kungl. Maj:t anvisade 1944 års riksdag å allmän beredskapsstat II för budgetåret 1944/45 ett anslag av 560 000 kronor. I samband härmed framhöll utskottet: Utskottet har vid besök å sjukhuset i likhet med departementschefen kommit till den uppfattningen, att bristerna i fråga om sjukhusets kök och tvättinrättning äro sådana, att desamma böra avhjälpas utan dröjsmål. Jämväl de övriga arbeten, som avses med förevarande anslag, äro starkt av behovet påkallade. Arbetena böra enligt utskottets mening sättas igång snarast möjligt.

Departementschefen omnämner även vissa andra ändringsarbeten, vilka av besparingsskäl slopats. Utskottet har funnit väsentliga brister föreligga, främst beträffande de sanitära anläggningarna och tjänstebostäder. Då ett avhjäljande av dessa brister enligt utskottets mening icke tål längre tids uppskov, bör en plan över erforderliga omändringsarbeten uppgöras, och med förevarande anslag avsedda arbeten utföras på sådant sätt, att de med största möjliga besparing i utgifter kunna inpassas i nämnda plan.

Enligt departementschefens mening borde vissa av de föreslagna ändringsarbetena i medicinalstyrelsens ursprungliga förslag av besparingsskäl slopas. Detta skulle bl. a. ske med de i ekonomibygnaden inrymda personalbostäderna. Som utskottet framhöll under behandlingen 1944 föreligga väsentliga brister vilka ej tåla längre tids uppskov. Då det skall ske en så omfattande

förändring av ekonomibyggnaden så måste det ur såväl ekonomisk som lämplighetssynpunkt vara fördelaktigast att även personalbostäderna förbättras i sammanhang därmed. Då enligt gjorda beräkningar av investeringsutredningen ett belopp av 675 000 kronor är erforderligt för att ändringsarbetena skola kunna göras fullständiga bör detta belopp anvisas för ändamålet.

Med anledning av det trängande behov av förbättring, som föreligger vid S:t Jörgens sjukhus, anse vi att omedelbara åtgärder böra företagas och medel anvisas på riksstat.

Med anledning av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte bevilja ett anslag av 675 000 kronor för renovering och ombyggnad av köks- och tvättbyggnaden vid S:t Jörgens sjukhus i enlighet med av medicinalstyrelsen till Kungl. Maj:t överlämnat ursprungligt förslag.

Stockholm den 5 april 1945.

Gösta Andersson,
Möln dal.

Erik Johansson,
Öckerö.

Märta Öberg.

Abel Sundberg.

Olof Nilsson,
Göteborg.

C. O. Carlsson,
Bakeröd.

Wald. Svensson.

Birger Utbult.
